

Dhr. H.G.J. Kamp, Minister van Economische Zaken
p/a Inspectie Leefomgeving en Transport / Risicovolle bedrijven
Handhaving Nucleair en Straling I
Kernfysische Dienst
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Stichting Laka
Ketelhuisplein 43
1054 RD Amsterdam

Amsterdam, 24 juni 2014

Betreft: Verzoek tot handhaving vergunning kerncentrale Borssele

Geachte heer Kamp,

Heden constateer ik dat EPZ, de exploitant van kerncentrale Borssele, niet voldoet aan een dwingend vergunningsvoorschrift.¹

Ik verzoek u om handhaving van de naleving van het vergunningvoorschrift en daartoe primair EPZ op te dragen kerncentrale Borssele buiten gebruik te stellen totdat is voldaan aan vergunningsvoorschrift II.B.31 van de LTO-vergunning en totdat is vastgesteld dat de veiligheid van kerncentrale Borssele niet in het geding is door enige (geregistreerde) indicatie in de reactorvatwand van de kerncentrale. Subsidiair verzoek ik u om een last onder dwangsom/bestuursdwang aan EPZ op te leggen, althans op andere wijze handhavend op te treden, en er aldus voor te zorgen dat EPZ alsnog zo spoedig mogelijk aan de genoemde vergunningvoorschriften voldoet.

TOELICHTING

Op 6 januari en 8 april 2014 heeft Stichting Laka met een beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur inzage verzocht in de resultaten van het onderzoek van de reactorwand van de kerncentrale Borssele wat in of omstreeks april 2013 is uitgevoerd.

In antwoord op het verzoek van 6 januari heeft u een aantal documenten vrijgegeven, waaronder een brief van EPZ d.d. 7 mei 2013 aan de Kernfysische Dienst, waarin EPZ schrijft dat er “geen rapporteerbare indicaties [zijn] gevonden”. Deze brief heeft als bijlage een rapport van Lloyd’s Register waarin wordt vastgesteld dat het onderzoek van de reactorvatwand, uitgevoerd door NRG, “Acceptable” (valide) is.

Het onderzoek van de reactorvatwand is uitgevoerd door NRG te Arnhem conform de ASME-code. Deze code schrijft onder andere voor hoe ultrasoononderzoek aan reactordrukvaten moet worden

¹ Te weten; voorschrift II.B.31 als vermeld in het besluit “WIJZIGING VAN DE KERNENERGIEWET-VERGUNNING VERLEEND AAN DE N.V. ELEKTRICITEITS- PRODUKTIEMAATSCHAPPIJ ZUID-NEDERLAND (NV EPZ) TEN BEHOEVE VAN VERLENGING VAN DE ONTWERPBEDRIJFSDUUR KERNCENTRALE BORSSELE (Long Term Operation)” (DGTEM-PDNIV/13018780) van 18 maart 2013, ter wijziging van de Kernenergiewetvergunning van 18 juni 1973 met kenmerk nr. 373/1132/EEK (hierna “de LTO-vergunning”) om de resultaten van het onderzoek van de reactorwand naar aanleiding van niet eerder geconstateerde laminaire afwijkingen in de wand van de reactorvaten in de Belgische kerncentrales Doel-3 en Tihange-2, uiterlijk 1 juni 2013 voor te leggen aan de directeur Kernfysische Dienst.

Documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie

uitgevoerd en hoe resultaten van zulk onderzoek moeten worden gerapporteerd. Een rapportage van ultrasoononderzoek conform ASME bevat onder andere:

- *identification of material or volume scanned;*
- *map or record of rejectable indications detected or areas cleared;*
- *areas of restricted access or inaccessible areas;*

Noch de mededeling van EPZ aan de KFD d.d. 7 mei 2013 dat er “geen rapporteerbare indicaties [zijn] gevonden”, noch het rapport van Lloyd’s Register, kunnen worden gekwalificeerde als het “overleggen van de resultaten van het onderzoek aan de directeur Kernfysische Dienst”, overeenkomstig vergunningsvoorwaarde II.B.31, eerste lid, van de LTO-vergunning. Bovengenoemde ASME-rapportagecomponenten, welke onderdeel uitmaken van de resultaten van het onderzoek van de reactorvatwand, ontbreken namelijk.

Naar aanleiding van voorgaande constatering verzocht Stichting Laka op 8 april 2014 op grond van de WOB om:

- Primair: Een kopie van het document NRG-UT-P23278-13-27 ("examination rapport")
- Subsidiair: Een kopie van alle documentatie over inzage en beoordeling van KFD-wege van bovengenoemd rapport (inspectierapport)

In antwoord daarop meldde u op 2 mei 2014 dat het rapport met nummer NRG-UT-P23278-13-27 door medewerkers van de KFD ter plaatse bij EPZ is ingezien en dat de KFD derhalve niet, in enige vorm dan ook, over dit rapport beschikt.

In het plan van aanpak van het onderzoek van de reactorvatwand wordt vermeld dat “KFD, Lloyds en EPZ [...] regelmatig contact [hebben] over het ‘Doel-3 dossier’. Dit contact is formeel vastgelegd in inspectierapportages.”. Het subsidiaire verzoek naar “documentatie over inzage en beoordeling van KFD-wege van bovengenoemd rapport” heeft betrekking op deze formele inspectierapportages.

Mogelijk kan inzage in bovengenoemd rapport, en daarmee het voldoen van EPZ aan vergunningsvoorschrift II.B.31, aanleiding zijn voor een formele inspectierapportage. Het kennelijk ontbreken van deze inspectierapportage laat geen andere conclusie dan dat de resultaten van het onderzoek *niet* voor 1 juni 2013 zijn voorgelegd aan de directeur Kernfysische Dienst, d.w.z. dat niet is voldaan aan vergunningsvoorschrift II.B.31 van de LTO-vergunning.

In Inspectierapport 110-13-10-H76297, d.d. 16 april 2013, schrijft u onder “4. Conclusie / samenvatting”: “EPZ heeft het Plan van Aanpak tijdig ingediend en heeft daarmee voldaan aan voorschrift II.B.31 van de LTO-vergunning.”

Deze conclusie is waarschijnlijk gebaseerd op een misverstand. Op 9 april 2013, de inspectiedatum van bovengenoemd inspectierapport, moest het onderzoek van de reactorvatwand nog plaatsvinden. De resultaten van dit onderzoek konden derhalve nog niet zijn voorgelegd aan de directeur Kernfysische Dienst (voorwaarde in het eerste lid van voorschrift II.B.31 van de LTO-vergunning).

Niet ter discussie staat het voldoen aan de voorwaarde in het tweede lid van voorschrift II.B.31 van de LTO-vergunning; het plan van aanpak voor het onderzoek van de reactorvatwand dient 3 maanden voorafgaand aan de geplande uitvoering van het onderzoek te zijn voorgelegd aan de directeur Kernfysische Dienst.

GEVOLGEN VAN NIET VOLDOEN VERGUNNINGSVOORSCHRIFT

Electrabel, de eigenaar van kerncentrales Doel-3 en Tihange-2 in België, stelde in december 2012 in een veiligheidsanalyse dat "*The flaws found in the Doel 3 RPV fall outside of the ASME XI in-service framework*". Ook EPZ constateert² dat een deel van de in België gevonden scheurtjes kleiner is dan de rapportagegrens volgens de ASME-norm. De mededeling van EPZ dat er "geen rapporteerbare indicaties" zijn gevonden in het onderzochte gedeelte van de reactorvatwand van kerncentrale Borssele geeft dan ook geen aanleiding om te concluderen dat de reactorvatwand van kerncentrale Borssele vrij is van indicaties.

Doordat de Kernfysische Dienst kennelijk niet beschikt over (een kopie van) het rapport NRG-UT-P23278-13-27 ("examination rapport") kan de Dienst geen goede inschatting maken over de feitelijke staat van het reactorvat. De mededeling van EPZ m.b.t. de "rapporteerbare indicaties" biedt onvoldoende grond voor een oordeel over de veiligheid van de installatie, vanwege het ontbreken van informatie over wat voor indicaties de exploitant rapporteerbaar acht.

Op 26 maart 2014 zijn de reactoren Doel-3 en Tihange-2 stilgelegd omdat de veiligheid van de centrales niet kon worden gegarandeerd, vanwege de gevonden indicaties. Zolang het niet duidelijk is of de reactorvatwand van kerncentrale Borssele vrij is van (detecteerbare) indicaties, is het derhalve niet uit te sluiten dat de veiligheid niet in het geding is, en moet kerncentrale Borssele buiten gebruik worden gesteld en blijven tot de veiligheid niet langer in het geding is door enige geregistreerde indicatie in de reactorvatwand van de kerncentrale.

Hoogachtend,

Dirk Bannink
Penningmeester Stichting Laka

Jeroen Breekveldt
Voorzitter Stichting Laka

²

In de tweede versie van het plan van aanpak voor het onderzoek van het reactorvatwand.